

UCHWAŁA Nr LVII/365/23
RADY GMINY STRZELECZKI

z dnia 26 stycznia 2023 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Strzeleczerki na rok 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), art. 41 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.¹⁾) oraz na podstawie art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.²⁾) Rada Gminy Strzeleczerki uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Strzeleczerki na 2023 r., stanowiący część składową strategii rozwiązywania problemów społecznych i będący załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Strzeleczerki.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XLIII/285/22 Rady Gminy Strzeleczerki z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Strzeleczerki na rok 2022.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Strzeleczerki oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Strzeleczerki.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Strzeleczerki

Włodzimierz Wolny

¹⁾ Zmiany niniejszej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 24, 218, 1700, 2185.

²⁾ Zmiany niniejszej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2469, oraz z 2022 r. poz. 763, 764, 1700, 1812, 1855, 2600

UZASADNIENIE

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Strzeleczyki na rok 2023, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii. Realizacja ww. zadań prowadzona jest w formie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Program jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie z lat poprzednich. Określa on lokalne działania w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu oraz związanych ze zjawiskiem przemocy. Stanowi on część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Strzeleczyki na lata 2014-2023, a także opiera się na założeniach wynikających z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025. Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców Gminy Strzeleczyki, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych, osób współuzależnionych, do osób z grup ryzyka, do dzieci i młodzieży.

Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy.

Gminny Program na rok 2023 został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy. W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla gminy Strzeleczyki na rok 2022 jest zasadne.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY STRZELECZKI NA ROK 2023

I. Wprowadzenie:

Nadużywanie alkoholu, zażywanie narkotyków czy innych substancji psychoaktywnych są to niezmiernie ważne problemy społeczne, które generują poważne szkody zarówno zdrowotne jak i społeczne. Istota problemu wymaga podejmowania szeregu działań zmierzających do zredukowania spożycia napojów alkoholowych, wspieraniu przedsięwzięć, które przeciwdziałają powstawaniu i eliminowaniu następstw związanych z jego nadużywaniem z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych, zarówno wynikających z nadużywania alkoholu jak i narkotyków. Obowiązek ten nakłada na gminę ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, dlatego też zadania te realizowane są na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałaniu Narkomanii, który jest kontynuacją działań realizowanych w poprzednich latach.

II. Podstawa prawna

Obowiązek uchwalania Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wynika z art. 4¹ Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) oraz z art. 10 ust. 2-3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.).

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)
4. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123)
5. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023
6. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025
7. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Strzeleczerki na lata 2014-2023

III. Diagnoza oraz Problemy uzależnień w gminie Strzeleczerki

Do społecznych uwarunkowań środowiska zaliczyć należy występowanie w Gminie Strzeleczerki negatywnego zjawiska nadużywania alkoholu, które bywa przyczyną naruszeń prawa zakłócenia spokoju i porządku publicznego. Może to skłaniać do agresji i łamania ogólnie przyjętych norm. Osoby pod wpływem alkoholu mogą stanowić zagrożenie dla otoczenia, ale i dla samych siebie. Nadużywanie alkoholu często prowadzi do rozpadu rodzin a zwłaszcza jest krzywdzące dla dzieci, które nie mają w takich rodzinach wzorca do naśladowania i często bywają ofiarami przemocy i agresji. Rodzin zmagających się z problemem alkoholowym jest w naszej gminie od kilkunastu do kilkudziesięciu, a każda z tych rodzin wymaga pomocy oraz opieki adekwatnej do sytuacji.

W porównaniu z latami wcześniejszymi zjawisko to wzrasta. W roku 2020 liczba wniosków złożonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynosiła – 7, w roku 2021 – 13, natomiast w roku 2022 – 14.

Jeśli chodzi o substancje psychoaktywne to na terenie Gminy Strzeleczerki nie zarejestrowano dotychczas przypadków ich zażywania. Potwierdzeniem tego jest fakt, że wśród młodzieży szkolnej nie stwierdzono przypadków zażywania tzw. „dopalaczy”. Mimo wszystko nie możemy czuć się zwolnieni z obowiązku prowadzenia działań profilaktycznych w 2022 r. Wiele spraw związanych z nadużywaniem alkoholu oraz

Przeciwdziałaniem Narkomanii Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozwiązuje wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Na terenie Gminy Strzeleczki na dzień 01.01.2022 rok zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży zawierające do 4,5% alkoholu oraz piwa posiada 13 sklepów, zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) posiada 12 sklepów, zawierające powyżej 18% alkoholu posiada 13 sklepów.

Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność działań podejmowanych na rzecz osoby uzależnionej, ale również osób współuzależnionych. Na terenie gminy nie działa żadna placówka leczenia uzależnień, czy ośrodki wsparcia dla osób współuzależnionych, doświadczających przemocy, bądź będących w trudnej sytuacji życiowej, jednakże dla umożliwienia rozwiązywania problemów alkoholowych, gmina współpracuje z ośrodkami na terenie powiatu krapkowickiego i to właśnie tam mieszkańcy gminy Strzeleczki otrzymują pomoc.

W powiecie krapkowickim znajdują się dwie poradnie specjalistyczne leczenia uzależnień, które oferują pomoc terapeutyczną, są to:

- Poradnia Leczenia Uzależnień, ul. Szkolna 7, 47-303 Krapkowice
- Poradnia Leczenia Uzależnień, ul. Jagiellońska 29, 47-303 Krapkowice

Powyższe poradnie w swojej ofercie posiadają udzielenie pomocy nie tylko osobom uzależnionym, ale także oferują ją osobom współuzależnionym i tym, na których nadużywanie alkoholu działa szczególnie niszcząco.

Ponadto mieszkańcy mający problem alkoholowy mogą skorzystać z pomocy z ośrodków działających na terenie województwa. Wojewódzki Ośrodek Leczenia Uzależnień w Opolu, ul. Głogowska 25, 46-020 oferuje wsparcie dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych, ale także od hazardu, komputera czy też innych uzależnień behawioralnych. Poza tym osoby uzależnione mogą skorzystać z pomocy w:

- Poradni Leczenia Uzależnień oraz Wojewódzkiego Specjalistycznego Zespołu Neuropsychiatrycznego dla dzieci i młodzieży, ul. Wodociągowa 4, 45-221 Opole
- Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej, Poradni Profilaktyki i Terapii uzależnień MONAR, ul. Wrzosowa 12, 45-462 Opole.

Osoby uzależnione mogą także podjąć leczenie w:

- Ośrodka Terapii Uzależnień, ul. Szpitalna 18, 48-140 Branice
- Ośrodek Leczenia Odwykowego, Woskowice Małe 15, 46-100 Namysłów

IV. Cel strategiczny Programu:

Ograniczenie występowania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych poprzez prowadzenie i wspieranie działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie gminy Strzeleczki.

V. Cele szczegółowe Programu:

1. Wspieranie lokalnych programów dotyczących profilaktyki uzależnień prowadzonych w placówkach oświatowych, w środowisku rodzinnym i rówieśniczym poprzez wzmocnienie czynników chroniących i eliminowanie czynników ryzyka.
2. Wzrost świadomości społecznej w zakresie problematyki używania substancji psychoaktywnych, poprzez promocję zdrowego stylu życia oraz edukację publiczną.
3. Zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków, lub innych substancji psychoaktywnych dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacji, poprzez działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz za pomocą pomocy psychologicznej i rozmów motywujących.
4. Zapewnienie pomocy terapeutycznej rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków, bądź innych substancji psychoaktywnych, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, za pomocą specjalistycznego poradnictwa dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie oraz w sytuacje kryzysowe, zarówno dla dzieci i dorosłych.
5. Wspomaganie i współpracowanie z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz rodziny dotkniętej bądź zagrożonej problemami uzależnień, przemocy i wykołajenia społecznego.

VI. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadanie 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej, oraz rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, oraz osób zagrożonych uzależnieniem.

- 1) Udzielenie pomocy osobom uzależnionym, zagrożonym uzależnieniem oraz od zachowań kompulsywnych w postaci pomocy i wsparcia psychologicznego, pracy terapeutycznej z rodziną oraz udzielenie wsparcia psychologicznego osobom potrzebującym.
- 2) Prowadzenie rozmów motywujących podczas posiedzeń GKRPA w zakresie leczenia odwykowego z osobami uzależnionymi i wskazania miejsc leczenia uzależnień.
- 3) Pomoc w kontaktach z Poradnią Leczenia Uzależnień lub Ośrodkiem Leczenia Odwykowego.
- 4) Opłacenie kosztów powoływania biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
- 5) Pomoc udzielana osobom uzależnionym od innych substancji psychoaktywnych oraz z uzależnieniami behawioralnymi.
- 6) Kierowanie osób zajmujących się realizacją zadań Programu na szkolenia oraz dofinansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień.
- 7) Dofinansowanie udziału w konferencjach, spotkaniach związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących z osobami uzależnionymi.

Zadanie 2.

Udzielanie rodzinom w szczególności tym, w których występuje uzależnienie od alkoholu, narkotyków i substancji psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

- 1) Zapewnienie porad psychologicznych dla osób i rodzin współuzależnionych, a także uwikłanych w przemoc w rodzinie.
- 2) Objęcie specjalistyczną pomocą rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych; udzielanie wsparcia i odbudowa relacji rodzinnych, przez konsultacje, terapię indywidualną, a także uczestnictwo w grupach wsparcia, psycho - edukacyjnych, korekcyjno – edukacyjnych w Poradniach w powiecie.
- 3) Udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem dysfunkcji wychowawczych związanych z problemem przemocy w rodzinie poprzez współpracę z asystentem rodziny oraz szkołami i przedszkolami. Prowadzenie w tych placówkach zajęć edukacyjnych.
- 4) Zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla członków rodziny dotkniętych problemem alkoholowym, poprzez współpracę z instytucjami i organizacjami zaangażowanymi w realizację Programu
- 5) Edukacja publiczna, lokalne kampanie, akcje, ulotki, broszury, współpraca z mediami.
- 6) Uczestnictwo w szkoleniach osób mających pierwszy kontakt z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie oraz osobami współuzależnionymi.
- 7) Realizacja zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w tym współpraca z instytucjami zajmującymi się pomocą dla osób doznających przemocy w rodzinie (z Policją, sądem, GOPS, ośrodkami zdrowia, szkołami).

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie różnorodnych zajęć pozalekcyjnych.

- 1) Organizowanie i finansowanie na terenie placówek oświatowych w gminie Strzeleczki programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, a także zapewnienie pomocy psychologicznej.
- 2) Prowadzenie i finansowanie zajęć pozalekcyjnych w tym zajęć sportowych w ramach profilaktyki i wychowania w trzeźwości.

- 3) Finansowanie kampanii profilaktycznych.
- 4) Organizowanie, finansowanie zajęć, imprez, akcji, konkursów, gier i zabaw dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
- 5) Ukazywanie form aktywnego spędzania czasu wolnego bez używania środków psychoaktywnych – organizowanie i finansowanie zadania.
- 6) Promocja zdrowego stylu życia, bezpieczeństwa, zdrowia ogólnego i psychicznego, poprzez organizację, realizację, dofinansowanie różnego rodzaju akcji, zajęć, spotkań dla mieszkańców gminy Strzeleczerki.
- 7) Tworzenie lub zlecenie wykonania ulotek, broszur, plakatów i innych form służącym oddziaływaniom profilaktycznym.
- 8) Organizacja oraz finansowanie różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży
- 9) Współpraca z Policją w zakresie działań związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- 10) Informowanie sprzedawców o zasadach korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (np. kontrole punktów).
- 11) Finansowanie badań, programów lub diagnoz lokalnych oceniających aktualny stan problemów społecznych w gminie.
- 12) Zamieszczanie na stronie internetowej Urzędu Gminy Strzeleczerki bieżących informacji na temat realizacji zadań w zakresie profilaktyki uzależnień, promocji zdrowia, przeciwdziałania przemocy, ochrony zdrowia i innych oraz spraw związanych z realizacją gminnych programów w w/w zakresie.
- 13) Zakup materiałów, prasy, wydawnictw potrzebnych do realizacji działań z zakresu problematyki uzależnień.
- 14) Organizacja Spotkania Przedwigilijnego z Mikołajem dla dzieci ze środowisk zagrożonymi: ubóstwem, uzależnieniem i przemocą w rodzinie.
- 15) Inne działania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania uzależnień.

Zadanie 4.

Współpraca oraz wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązaniu problemów alkoholowych.

- 1) Współpraca z Ruchem Anonimowych Alkoholików, Grupami Wsparcia, Klubem Abstynenta.
- 2) Stała współpraca z GOK, GOPS, GKRPA, GBP – działania profilaktyczne.
- 3) Stała współpraca z Policją i GOPS w celu szybkiej identyfikacji środowisk patogennych i zagrożonych wykojeniem społecznym oraz podejmowania wobec nich odpowiednich oddziaływań resocjalizacyjnych.
- 4) Wsparcie finansowe instytucji działających na terenie powiatu i województwa, które zajmują się leczeniem i terapią osób, które zamieszkują gminę Strzeleczerki (np. poradnie odwykowe, szpitale psychiatryczne).

Zadanie 5.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- 1) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów innych działań Gminnej Komisji.
- 2) Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z Uchwałami Rady Gminy Strzeleczerki).
- 3) Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zawartych w ustawie.
- 4) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie oraz wnioskowanie do Wójta o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych dla przedsiębiorców łamiących wytyczne zawarte w ustawie.
- 5) Kompetencje członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - a) Doksztalcanie członków Komisji poprzez finansowanie profesjonalnych szkoleń, ale także udział w konferencjach oraz zjazdach poświęconych problematyce: alkoholizmu, narkomanii, przemocy, profilaktyki szkolnej i środowiskowej.
 - b) Zakup materiałów i sprzętu potrzebnych do pracy Komisji.

VII. Sposób realizacji:

- 1) Źródła Finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii:
 - a) Środki finansowe na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z dochodów budżetu gminy z opłat za wydanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
 - b) Zadania realizowane w ramach Gminnego programu mogą być również finansowane z dotacji celowych i innych źródeł.
- 2) Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest:
 - a) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - b) Samodzielne stanowisko pracy ds. profilaktyki uzależnień

VIII. Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) Ustala się wynagrodzenie zryczałtowane w wysokości 10% minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę w 2023 r. ogłoszonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów. Wynagrodzenie przysługuje za każde posiedzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kontrole punktów sprzedaży detalicznej i gastronomicznej napojów alkoholowych oraz inne działania podejmowane w ramach pracy Komisji.
- 2) Potwierdzeniem uczestnictwa w posiedzeniach Komisji jest podpisana lista obecności, która jest jednocześnie podstawą do dokonania wypłaty wynagrodzenia.